

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การทดลองฝึกอบรบครูช่วยสอนเด็กชาวเขาวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ทดลองสอนกับผู้รับการฝึกอบรบที่มีพื้นฐานความรู้ในระดับประถมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 80 คน ซึ่งมีอายุระหว่าง 16-42 ปี โดยจัดการฝึกอบรบระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2517 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2518 รวมระยะเวลาในการฝึกอบรบ 3 เดือน การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 5 ตอนดังนี้

1. สัมฤทธิผลของการฝึกอบรบ
  - 1.1 สัมฤทธิผลทางด้านวิชาการวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย
  - 1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาครูเบื้องต้น
  - 1.3 ความสามารถในการสอน
2. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิผลด้านวิชาการ กับความสามารถในการสอน
  - 2.1 ระหว่างวิชาการด้านวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย และความสามารถในการสอนวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย
  - 2.2 ระหว่างวิชาครูเบื้องต้นและความสามารถในการสอนวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย
3. ประสิทธิภาพของการฝึกอบรบ
  - 3.1 ด้านวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย
  - 3.2 ด้านวิชาครูเบื้องต้น

4. ความเข้าใจของผู้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเนื้อหาในหนังสือแบบเรียนวิชาภาษาไทย
 5. ความมั่นใจของผู้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนำเนื้อหาในแบบเรียนไปสอน

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ มัชยฐาน (Median) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ค่า "t" สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) และไคสแควร์ (χ^2)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัมฤทธิผลของการฝึกอบรม

คะแนนสัมฤทธิผลด้านวิชาการและคะแนนความสามารถในการสอนวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย ในการฝึกอบรมครั้งนี้จัดอันดับคะแนนเป็นตัวอักษร A B C D และ F ตามหลักของ Dewey B. Stuit โดยใช้มัชยฐานเป็นจุดหลัก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นค่าแบ่งช่วงคะแนนซึ่งขีดจำกัดกลางของ A อยู่ที่ 1.3 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเหนือมัชยฐาน คะแนนแต่ละอันดับห่างกันช่วงละ 1 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับคะแนนที่จัดเป็นตัวอักษรนี้เปรียบเทียบกันได้ดังนี้

ตารางที่ 5 การจัดอันดับคะแนนสัมฤทธิผลด้านวิชาการ

ประเภท ของคะแนนสัมฤทธิผล	คะแนน เต็ม	คะแนน		อันดับคะแนน				
		Mdn.	S.D.	A	B	C	D	F
สัมฤทธิผลด้านวิชาการ								
ก. วิชาอ่านและเขียน								
ภาษาไทย	50	37	8.4	48 ⁺	40-47	31-39	23-30	22 ⁻
ข. วิชาครูเบื้องต้น	100	58	12.53	75 ⁺	62-74	49-61	36-48	35 ⁻
ความสามารถในการ								
สอน	100	66	5.42	73 ⁺	68-72	62-67	57-61	56 ⁻

ตารางที่ 6 จำนวนผู้ได้รับอันดับคะแนนสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการและความสามารถในการสอน เป็นตัวอักษร

อันดับคะแนน	สัมฤทธิ์ผลทางด้าน วิชาการ (คน)	สัมฤทธิ์ผลทางด้าน วิชาครู เองตน (คน)	ความสามารถในการสอน (ฝึกสอน)
A	3	5	9
B	26	30	25
C	32	28	28
D	8	10	13
F	11	7	5
รวม	80	80	80

2. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการกับความสามารถในการสอน

เพื่อคุณลักษณะความสัมพันธ์ของการเรียนและการฝึกสอนผู้วิจัยจึงได้นำอันดับ
คะแนนสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการ กับความสามารถในการฝึกสอนที่เป็นตัวอักษร มาแจกแจง
ความถี่ร่วมกันทั้งสองทาง ดังตารางที่ 7

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 สัมฤทธิ์ผลด้านวิชาอ่านและเขียนภาษากับความสาารถในการสอน

คะแนนวิชากร	คะแนนฝึกสอน					รวม
	A	B	C	D	F	
A	1	2	0	0	0	3
B	5	10	8	0	0	23
C	2	12	13	8	0	35
D	0	1	3	2	2	8
F	1	1	4	2	3	11
รวม	9	26	28	12	5	80

ผู้ที่ได้อันดับคะแนนอยู่ในกลุ่ม A B และ C ทั้งสองด้านมี 53 คน เฉพาะที่ได้ A ทั้งสองด้านมี 1 คน ได้ B ทั้งสองด้านมี 10 คน ได้ C ทั้งสองด้านมี 8 คน ได้ D ทั้งสองด้านมี 2 คน และได้ F ทั้งสองด้านมี 3 คน แสดงว่าผู้รับการฝึกอบรมทั้ง 80 คนมีสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการและมีความสามารถในการฝึกสอน ตั้งแต่อันดับเฉลี่ยขึ้นไปรวมกันถึง 53 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 66.25 ของจำนวนผู้รับการฝึกอบรมทั้งหมด

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างคะแนนทั้งสองด้านจึงกล่าวเป็น .54 และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่าผู้ที่ได้คะแนนสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการเหนือหรือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ก็จะได้คะแนนความสามารถในการฝึกสอนเหนือหรือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มด้วย และมีผู้รับการอบรมบางส่วนที่ไม่เป็นไปตามนี้

ตารางที่ 8 สัมฤทธิ์ผลค่านิชาการ (วิชาครูเบื้องต้นกับความสามารถในการฝึกสอน)

คะแนนวิชาครูเบื้องต้น	คะแนนฝึกสอน					
	A	B	C	D	F	รวม
A	3	2	0	0	0	5
B	4	17	7	2	0	30
C	2	6	14	6	0	28
D	0	0	4	2	4	10
F	0	0	3	3	1	7
รวม	9	25	28	13	5	80

ผู้ที่ได้อันดับคะแนนในกลุ่ม A B และ C ทั้งสองด้านมี 55 คน เฉพาะที่ได้ A ทั้งสองด้านมี 3 คน ได้ B ทั้งสองด้านมี 17 คน ได้ C ทั้งสองด้านมี 14 คน ได้ D ทั้งสองด้านมี 2 คน ได้ F ทั้งสองด้านมี 1 คน แสดงว่าผู้รับการฝึกอบรม ทั้ง 80 คน มีสัมฤทธิ์ผลค่านิชาการเกี่ยวกับวิชาครูเบื้องต้นและมีความสามารถในการฝึกสอน ตั้งแต่ต้นกับคะแนนเฉลี่ยขึ้นไปรวมกันถึง 55 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 68.75 ของจำนวนผู้รับการฝึกอบรมทั้งหมด

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างคะแนนทั้งสองด้านดังกล่าว เป็น .61 และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่าผู้รับการฝึกอบรมกลุ่มนี้ผู้ใดคะแนนผลสัมฤทธิ์ค่านิชาครูเบื้องต้น เหนือหรือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มก็จะได้คะแนนความสามารถในการฝึกสอน เหนือหรือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มด้วย และมีผู้รับการอบรมบางส่วนที่ไม่เป็นไปตามนี้

3. ประสิทธิภาพของการฝึกอบรม

การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ชนิดสองตัว

ประกอบเมื่อตัวอย่างประชากรซ้ำกันทุกรายการ (Analysis of Variance, Two Factors Design Repeated Sample) เพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างผลการสอบด้านวิชาการก่อนและหลังการฝึกอบรม ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบผลการสอนวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย ก่อนและหลังการฝึกอบรม เมื่อตัวอย่างประชากรซ้ำกันทุกรายการ

แหล่งแห่งความแปรปรวน	df.	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม (Among Cells)	3	1405.77		x x x
ระหว่างกลุ่มแถว-ใหม่ (Among Rows)	1	116.74	116.74	0.709
ระหว่างคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรม (Among Column)	1	1288.23	1288.23	0.562
ปฏิกริยารวมกัน (Interaction)	1	0.80	0.80	0.0036
ภายในกลุ่ม (Within Cells)	156	191556.61		x x x
ระหว่างคนภายในกลุ่ม (Subject Within Groups)	78	12836.63	164.57	x x x
ปฏิกริยารวมระหว่างคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้นอบรมแต่ละคน (Column x Subject Within Groups)	78	178719.97	2291.28	x x x
ทั้งหมด (Total)	159	192962.38		x x x

จากตารางที่ 9 จะเห็นได้ว่า

1. คะแนนเฉลี่ยของผลการสอบระหว่างผู้รับการฝึกอบรมกลุ่มเก่าและกลุ่มใหม่ วิชาอ่านและเขียนภาษาไทย ของผู้รับการฝึกอบรมทั้งหมดไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

2. ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของผลการสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย ของผู้รับการฝึกอบรมทั้งหมดไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นั่นคือ คะแนนเฉลี่ยของผลการสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมทั้งหมดไม่แตกต่างกัน

3. ปฏิกริยารวม ระหว่างผู้รับการฝึกอบรมกลุ่มเก่าและกลุ่มใหม่กับคะแนนของผลการสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่าคะแนนของผลการสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้รับการฝึกอบรมกลุ่มเก่าและกลุ่มใหม่มีลักษณะไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 10 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบผลการสอบวิชาครูเบื้องต้น ก่อนและหลังการฝึกอบรม เบื้องตัวอย่างประชากรซ้ำกันทุกรายการ

แหล่งความแปรปรวน	df.	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม (Among Cells)	3	7424.88	2474.96	x x x
ระหว่างกลุ่มเก่า-ใหม่ (Among Rows)	1	1105.26	1105.26	4.56*
ระหว่างคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรม (Among Columns)	1	6300.10	6300.10	1.128
ปฏิกริยารวมกัน (Interaction)	1	19.52	19.52	0.003
ภายในกลุ่ม (Within Cells)	56	456521.12	2926.41	x x x
ระหว่างคนภายในกลุ่ม (Subject Within Groups)	78	20742.74	265.93	x x x
ปฏิกริยารวมระหว่างคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้รับการฝึกอบรมแต่ละคน (Column x Subject Within Groups)	78	435778.38	5586.90	x x x
ทั้งหมด (Total)	159	463946		x x x

* $p < .05$

จากตารางที่ 10 จะเห็นได้ว่า

1. คะแนนเฉลี่ยของผลการสอบระหว่างผู้รับการฝึกอบรมกลุ่มเก่าและกลุ่มใหม่ในวิชาครูเบื้องต้นของผู้รับการฝึกอบรมทั้งหมด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
2. คะแนนเฉลี่ยของผลการสอบระหว่างก่อนและหลังการฝึกอบรมวิชาครูเบื้องต้นของผู้รับการฝึกอบรมทั้งหมดไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นั่นคือคะแนนเฉลี่ยของผลการสอบก่อนและหลัง การฝึกอบรม ของผู้รับการฝึกอบรมทั้งหมดไม่แตกต่างกัน
3. ปฏิกริยารวมระหว่างผู้รับการฝึกอบรมกลุ่มเก่าและกลุ่มใหม่กับคะแนนผลการสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่าคะแนนของการสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้รับการฝึกอบรมกลุ่มเก่าและกลุ่มใหม่มีลักษณะไม่แตกต่างกัน
4. ความเข้าใจของผู้รับการฝึกอบรม เกี่ยวกับเนื้อหาในหนังสือแบบเรียนภาษาไทย รายละเอียดดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบคะแนนก่อน ($\bar{X}_1$) และหลัง ($\bar{X}_2$) การตอบแบบประเมินผลความเข้าใจเนื้อหาในแบบเรียนวิชาภาษาไทย

ประเภท	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	$\bar{a}$	$\sqrt{\bar{a}}$	t
กลุ่มเก่า	38	132	95.95	108.11	12.16	2.87	4.22*
กลุ่มใหม่	42	132	93.34	103.95	10.64	2.25	4.73*
ผู้รับการฝึกอบรมทั้งหมด	80	132	94.56	105.92	11.36	1.79	6.35*

* $p < .05$

จากตารางที่ 11 จะเห็นได้ว่า ค่าอัตราส่วนวิกฤต (+) ของคะแนนความเข้าใจในเนื้อหาแบบเรียนวิชาภาษาไทย ของกลุ่มเก่า กลุ่มใหม่ และของผู้รับการฝึกอบรมทั้งหมด ทุกค่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าความเข้าใจของผู้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเนื้อหาแบบเรียนวิชาภาษาไทยก่อนออกฝึกสอนหลังจากได้เรียนเนื้อหาวิชาการในแบบเรียนทั้งหมด และภายหลังจากการออกฝึกสอน มีความแตกต่างกัน และค่านสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ แสดงว่าผู้รับการฝึกอบรมที่ได้ออกไปทำการฝึกสอนแล้ว มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาภาษาไทยดีขึ้น

5. การสำรวจความมั่นใจของผู้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนำเนื้อหาในแบบเรียนไปสอน

เพื่อเปรียบเทียบความมั่นใจในการสอนเนื้อหาแต่ละเรื่องในหนังสือแบบเรียน ผู้วิจัยจึงแบ่งผู้รับการฝึกอบรมเป็น

5.1 ผู้รับการฝึกอบรมกลุ่มเก่า และกลุ่มใหม่

5.2 วุฒิเดิมของผู้รับการฝึกอบรม คือกลุ่มที่มีระดับการศึกษาจบชั้นประโยคประถมตอนต้น และกลุ่มที่มีระดับการศึกษาจบชั้นสูงกว่าประโยคประถมศึกษาตอนต้น

5.3 สถานภาพของผู้รับการฝึกอบรมคือ กลุ่มฆราวาส และกลุ่มภิกษุสามเณร

การสำรวจความมั่นใจที่ผู้วิจัยได้ใช้แบบประเมินผลที่ได้กล่าวไว้ในข้อ 9 หน้า 57 คำตอบที่รวบรวมได้มีดังนี้

ผู้รับการฝึกอบรมที่เป็นกลุ่มเก่า กลุ่มใหม่ ที่มีวุฒิเดิมในระดับชั้นประโยคประถมศึกษาตอนต้น ที่จบชั้นสูงกว่าประโยคประถมศึกษาตอนต้น และผู้รับการฝึกอบรมที่เป็นฆราวาส และที่เป็นภิกษุสามเณร ตอบว่าสามารถใช้เนื้อหาในแบบเรียนสอนได้ทุกคน ยกเว้นหัวข้อที่ 7 เรื่องการผันพยัญชนะสูง และหัวข้อที่ 32 เรื่องอักษรนำ มีผู้รับการฝึกอบรมตอบว่า สอนไม่ได้หัวข้อละ 1 คน กล่าวคือหัวข้อที่ 7 ผู้รับการฝึกอบรมที่ตอบว่าสอนไม่ได้ เป็นฆราวาสกลุ่มใหม่ และมีวุฒิเดิมจบชั้นประโยคประถมศึกษาตอนต้น และหัวข้อที่ 32 ผู้รับการฝึกอบรมที่ตอบว่า สอนไม่ได้ เป็นฆราวาส อยู่ในกลุ่มเก่า และมีวุฒิเดิมจบชั้นประโยคประถมศึกษาตอนต้น

การอภิปรายผลของการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโครงการทดลองฝึกอบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขาวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย ผู้รับการฝึกอบรมมีพัฒนาการทางวิชาการด้านภาษาไทย (อ่าน-เขียน) ทางวิชาครูเบื้องต้น ภายหลังจากการฝึกอบรมเพิ่มสูงขึ้น และมีความสามารถในการสอนวิชาภาษาไทยได้ดีพอสมควร ประสิทธิภาพของการฝึกอบรมเป็นที่น่าพอใจ มีความเข้าใจในเนื้อหาแบบเรียน แสดงให้เห็นว่าการฝึกอบรมได้รับผลสำเร็จและตรงตามสมมติฐานของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ ผลการวิจัยจึงนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ผลการฝึกอบรม จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 5 และ 6 จะเห็นว่าผู้รับการฝึกอบรมมีสัมฤทธิ์ผลทางวิชาการด้านวิชาอ่านและเขียนภาษาไทยอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจดังนี้

1.1 สัมฤทธิ์ผลทางวิชาการ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 6 สดคมที่ 2 แสดงให้เห็นถึงการจัดอันดับคะแนนเป็นตัวอักษรจำนวนผู้ที่ได้ A มี 3 คน B มี 26 คน C 32 คน D 8 คน และ F 11 คน ผู้ที่ได้คะแนนอันดับ A B และ C รวมกันมีจำนวน 53 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 66.25 ของจำนวนผู้รับการฝึกอบรมทั้งหมด แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของผู้รับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ จำนวนผู้ที่ได้ A 3 คนนั้นล้วนเป็นฆราวาส 2 คน มีพื้นฐานความรู้สามัญเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเรียนอยู่ในกลุ่มใหม่เก่ง ส่วนอีก 1 คนนั้น มีพื้นฐานความรู้สามัญเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และเรียนอยู่ในกลุ่มเก่าเก่ง แม้ว่าผู้รับการฝึกอบรมคนนี้จะมีความรู้ไม่สูงนักก็ตาม จากการสังเกตและศึกษาประวัติส่วนตัวพบว่า เป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียร สนใจศึกษาค้นคว้าทั้งในและนอกเวลาเรียน อีกทั้งมีความรับผิดชอบสูงในงานที่ได้รับมอบหมาย

ผู้ที่ได้อันดับคะแนน B มีด้วยกันทั้งหมด 26 คน เป็นภิกษุ 3 รูป สามเณร 7 รูป และฆราวาส 16 คน ในจำนวน 26 คนนี้มีพื้นฐานความรู้สามัญเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 11 คน และมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 11 คน และจำนวน 12 คน เรียนอยู่ในกลุ่มเก่าเก่ง 13 คนเรียนอยู่ในกลุ่มใหม่เก่ง และ

1 คน อยู่ในกลุ่มใหม่อ่อน

ผู้ที่ได้อันดับคะแนน C มีด้วยกันทั้งหมด 32 คน เป็นภิกษุ 3 รูป สามเณร 5 รูป และฆราวาส 24 คน มีพื้นฐานความรู้สามัญเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 12 คน เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 19 คน และเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน จำนวน 12 คน เรียนอยู่ในกลุ่มเก่าเก่ง 9 คน เรียนอยู่ในกลุ่มใหม่เก่ง 8 คน เรียนอยู่ในกลุ่มเก่าอ่อน และ 4 คนเรียนอยู่ในกลุ่มใหม่อ่อน

ผู้ที่ได้อันดับคะแนน D มีด้วยกันทั้งหมด 8 คน เป็นภิกษุ 1 รูป สามเณร 3 รูป และฆราวาส 4 คน มีพื้นฐานความรู้สามัญเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 คน เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 2 คน และเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน เรียนอยู่ในกลุ่มใหม่เก่ง 1 คน กลุ่มเก่าอ่อน 2 คน และกลุ่มใหม่อ่อน 5 คน

ผู้ที่ได้อันดับคะแนน F มีด้วยกันทั้งหมด 11 คน ล้วนเป็นฆราวาสทั้งสิ้น มีความรู้สามัญเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 คน เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 1 คน และเรียนอยู่ในกลุ่มเก่าอ่อน 2 คน กลุ่มใหม่อ่อน 8 คน และในกลุ่มใหม่เก่ง 1 คน

จะเห็นว่าจำนวนผู้ได้รับคะแนนอันดับ F ซึ่งมี 11 คน นั้นเป็นจำนวนไม่มากนัก เมื่อเทียบกับจำนวนผู้รับการฝึกอบรมทั้งสิ้น คือ เพียงร้อยละ 13.75 เท่านั้น จากการศึกษาประวัติส่วนตัวทั้ง 13 คน พบว่า 10 คนมีพื้นฐานความรู้สามัญค่าคือเรียนจบชั้นประถมศึกษาตอนต้นเท่านั้น และ 1 คน มีพื้นฐานความรู้สามัญสูงปานกลาง คือ เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และจากการสังเกตของผู้วิจัยตลอดระยะเวลาการฝึกอบรมพบว่า ผู้ที่ได้อันดับคะแนน นั้นส่วนมากแล้วขาดความขยันหมั่นเพียร ไม่มีความกระตือรือร้นที่อยากรู้อยากเรียน และไม่คอยสนใจหรือรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย

จากผลการวิจัยนี้แสดงว่าพื้นฐานความรู้สามัญ ความสนใจ ความขยันหมั่นเพียร และความกระตือรือร้นตลอดจนความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และสุขภาพอนามัยของผู้รับการฝึกอบรมมีอิทธิพลต่อการฝึกอบรมเป็นอย่างมาก ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ย

ของการทดสอบหลังการฝึกอบรมสูงขึ้นไปเป็น 35.15 มากกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกอบรม ซึ่งมีเพียง 29.48 แสดงว่าผู้รับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ทำคะแนนได้ดีขึ้น หลังจากที่ได้รับ การฝึกอบรมแล้ว นั่นคือการฝึกอบรมครั้งนี้ประสบความสำเร็จตรงตามสมมติฐานของการวิจัยที่ได้ ตั้งไว้

1.2 **สัมฤทธิ์ผลด้านวิชาครูเบื้องต้น** จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 6 สดมภ์ 3 แสดงให้เห็นถึงการจัดอันดับคะแนนเป็นตัวอักษร ของผู้รับการฝึกอบรมซึ่งพิจารณาจากคะแนนทดสอบครั้งสุดท้าย มีจำนวนผู้ได้ A 5 คน B 30 คน C 28 คน D 10 คน และ F 7 คน

ผู้ที่ได้อันดับคะแนน A เป็นสามเณร 1 รูป และฆราวาส 4 คน มีพื้นฐานความรู้สามัญเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 3 คน เรียนอยู่ในกลุ่มใหม่เก่งและเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 คน และเรียนอยู่ในกรุงเทพฯ ทั้ง 5 คนมีสัมฤทธิ์ผลในวิชาครูเบื้องต้น คือมีความเข้าใจในหลักและวิธีการสอนดีทั้ง 5 หมวดวิชา

ผู้ที่ได้อันดับคะแนน B เป็นภิกษุ 3 รูป สามเณร 5 รูป และฆราวาส 22 คน มีพื้นฐานความรู้สามัญเรียนจบชั้นประถมปีที่ 4 จำนวน 7 คน จบชั้นประถมปีที่ 7 จำนวน 14 คน และเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 9 คน เรียนอยู่ในกลุ่มเก่าเก่ง 13 คน กลุ่มใหม่เก่ง 13 คน กลุ่มเก่าอ่อน 3 คน และกลุ่มใหม่อ่อน 1 คน จะเห็นว่าผู้ได้คะแนนอันดับ B จำนวน 7 คน เป็นผู้ที่มีพื้นฐานความรู้สามัญคือเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เท่านั้น และเรียนอยู่ในกลุ่มอ่อน 4 คน จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าผู้รับการอบรมที่มีพื้นฐานความรู้สามัญต่ำนี้ เป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาคนแล้ว มีความกระตือรือร้นอยากกรู้อากเรียน และมีความรับผิดชอบสูงต่องานที่ได้รับมอบหมาย

ผู้ที่ได้อันดับคะแนน C เป็นภิกษุ 1 รูป สามเณร 6 รูป และฆราวาส 21 คน มีพื้นฐานความรู้สามัญเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 12 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 13 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 คน เรียนอยู่ในกลุ่มเก่าเก่ง 8 คน กลุ่มใหม่เก่ง 10 คน กลุ่มเก่าอ่อน 4 คน และกลุ่มใหม่อ่อน 6 คน

ผู้ใค้ันกับคะแนน D เป็นภิกษุ 2 รูป ภรวาส 8 คน มีพื้นฐานความรู้สามัญ เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 คน จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 6 คน จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน เรียนอยู่ในกลุ่มใหม่ เก่ง 1 คน กลุ่มเก่าอ่อน 4 คน และกลุ่มใหม่อ่อน 5 คน จะเห็นว่าผู้รับการฝึกอบรมที่ใค้ันกับคะแนนนี้ส่วนมากเรียนอยู่ในกลุ่มอ่อนมีเพียงคนเดียวเท่านั้นที่เรียนอยู่ในกลุ่มเก่ง ซึ่งเป็นภิกษุและมีความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างมากเยี่ยงภิกษุทั่ว ๆ ไป แต่ที่ใค้ันกับคะแนนต่ำเป็นเพราะวันทดสอบวิชานี้เกิดอาพาธ สำหรับผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมี 1 คน นั้นก็เป็นภิกษุองค์เดียวกัน ที่ใค้ันกับคะแนนวิชาการคือวิชาอ่านและเขียนภาษาไทยในระดับ D จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าเป็นผู้ที่มีความขยันขันแข็งต่อการเล่าเรียนโดยสม่ำเสมอตลอดระยะเวลาการฝึกอบรม แต่ที่ใค้ันกับคะแนนต่ำไปนั้น อาจเป็นเพราะขณะทดสอบเกิดความประหม่าหรือมีความประมาทเลินเล่อในการทำข้อทดสอบก็เป็นได้

สำหรับผู้ที่ใค้ันกับคะแนน P เป็นภิกษุ 1 รูป และเป็นภรวาส 6 คน ทุกคนล้วนมีพื้นฐานความรู้ เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และเรียนอยู่ในกลุ่มเก่าอ่อน 2 คน กลุ่มใหม่อ่อน 5 คน จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า ทุกคนนอกจากจะมีพื้นฐานความรู้สามัญต่ำแล้ว มีความสนใจในการศึกษาค้นคว้าน้อย มีความเกียจคร้านในการทำแบบฝึกหัด และนอกจากนี้ยังขาดเรียนเป็นประจำ

จากผลการวิจัยนี้แสดงว่า พื้นฐานความรู้สามัญ ความสนใจ ความขยันหมั่นเพียร ความกระตือรือร้น ตลอดจนความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ของผู้รับการฝึกอบรม มีอิทธิพลต่อการฝึกอบรมเป็นอย่างมาก และผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบหลังการฝึกอบรมสูงขึ้นเป็น 57.53 มากกว่าคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนรับการฝึกอบรมซึ่งมีเพียง 44.98 แสดงว่าผู้รับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ทำคะแนนได้ดีขึ้น หลังจากที่ได้รับ การฝึกอบรมแล้ว นั่นคือการฝึกอบรมในครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ

1.3 ความสามารถในการฝึกสอน

เมื่อพิจารณาดผลการฝึกสอนอันเป็นวิชาภาคปฏิบัติในตารางที่ 6 สดมทที่ 4 จะเห็นว่าส่วนใหญ่ของผู้รับการฝึกอบรมมีความสามารถในการสอนวิชาภาษาไทยเป็นที่น่าพอใจ จาก

จำนวนผู้ฝึกสอน 80 คน มีผู้ใดคะแนนอันดับ F เพียง 5 คนเท่านั้น

นอกจากนั้นผู้มีความสามารถในการสอนใดคะแนนอันดับ A 9 คน B 25 คน C 28 คน และ D 13 คน ซึ่งนับว่าผู้รับการฝึกอบรมมีความสามารถในการสอนดีเป็นที่น่าพอใจ

ผู้ที่ได้อันดับคะแนน A เป็นอีกุ 2 รูป สามเณร 2 รูป และฆราวาส 5 คน มีพื้นฐานความรู้สามัญเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 3 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 4 คน เรียนอยู่ในกลุ่มเก่าแก่ 3 คน กลุ่มใหม่ เก่ง 5 คน และกลุ่มเกาอ่อน 1 คน จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าผู้ฝึกสอนที่ได้คะแนนอยู่ในระดับนี้ เป็นผู้ที่มีความขยันขันแข็งในการศึกษาค้นคว้า รู้จักนำวิธีการสอนที่เคยได้เรียนมา ไปฝึกฝนตนเอง ปรับปรุงและดัดแปลงแก้ไขใช้ในการสอนได้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม วัย และระดับชั้นของ เด็กนักเรียนเป็นอย่างดี ขยันและสนใจในการเตรียมการสอน บันทึกการสอน ตลอดจนการทำและการใช้อุปกรณ์การสอน และที่สำคัญที่สุดคือเป็นผู้ที่มีทักษะในการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทยเป็นอย่างดี

ผู้ที่ได้อันดับคะแนน F ล้วนเป็นฆราวาส มีพื้นฐานความรู้สามัญเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4 คน และจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 1 คน และทุกคน ล้วนเรียนอยู่ในกลุ่มอ่อน จากการสังเกตของผู้วิจัยว่าเป็นผู้ที่ขาดความกระตือรือร้น เฉื่อยช้าต่อการทำางานของการเรียนการสอน เกียจคร้านและไม่สนใจต่องานที่รับผิดชอบ แม้ในวันที่มีการฝึกสอนซึ่งมีระยะเวลาไม่มากนัก บางคนขาดไม่ไปทำการสอน

จากผลการวิจัยแสดงว่าพื้นฐานความรู้สามัญของผู้รับการฝึกอบรม ไม่เป็นอุปสรรคต่อผลสำเร็จ ในการฝึกสอนแต่ประการใด หากแต่เป็นเพราะอุปนิสัย ทักษะในการใช้ภาษาไทยของผู้ฝึกสอนเท่านั้น

2. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลทางด้านวิชาการกับความสามารถในการสอน

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการกับความสามารถในการ

ฝึกสอน

จากการเปรียบเทียบการจัดอันดับคะแนนตามตารางที่ 7 ปรากฏดังนี้

ผู้ที่ได้อันดับคะแนน A	ทั้งสองด้าน	จำนวน	1	คน
ผู้ที่ได้อันดับคะแนน B	ทั้งสองด้าน	จำนวน	12	คน
ผู้ที่ได้อันดับคะแนน C	ทั้งสองด้าน	จำนวน	13	คน
ผู้ที่ได้อันดับคะแนน D	ทั้งสองด้าน	จำนวน	2	คน
ผู้ที่ได้อันดับคะแนน F	ทั้งสองด้าน	จำนวน	3	คน

รวมผู้ที่ได้อันดับคะแนนทั้งสองด้านคือวิชาอ่านและเขียนและฝึกสอนจำนวน 31 คน นั้นหมายถึงจำนวนผู้รับการอบรม 31 คน นี้มีความสามารถสัมพันธ์กันดีมาก ระหว่างผลการเรียนด้านวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย ความสามารถในการสอน กล่าวคือผู้ที่มีความสามารถหรือความรู้ด้านวิชาการที่ดี การสอนก็ย่อมจะดีด้วยและผู้ที่มีความสามารถหรือความรู้ด้านวิชาการต่ำ การสอนก็ย่อมจะไม่ไ้ผลด้วย

ผู้ที่ได้อันดับ A ทั้งสองด้านเป็นฆราวาสเผ่าไทยใหญ่ มีพื้นฐานความรู้เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเรียนอยู่ในกลุ่มใหม่แก่ง

ผู้ที่ได้อันดับคะแนน B ทั้งสองด้านเป็นภิกษุ 1 รูป สามเณร 3 รูป และฆราวาส 8 คน มีพื้นฐานความรู้สามัญเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 5 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 คน และเรียนอยู่ในกลุ่มเก่าแก่ง 8 คน กลุ่มใหม่แก่ง 4 คน

ผู้ที่ได้อันดับคะแนน C ทั้งสองด้านเป็นภิกษุ 1 รูป สามเณร 2 รูป และฆราวาส 10 คน มีพื้นฐานความรู้สามัญเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 8 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 5 คน เรียนอยู่ในกลุ่มเก่าแก่ง 5 คน กลุ่มใหม่แก่ง 4 คน กลุ่มเก่าอ่อน 2 คน และกลุ่มใหม่อ่อน 2 คน

ผู้ที่ได้อันดับคะแนน D ทั้งสองด้านเป็นภิกษุ 1 รูป และฆราวาส 1 คน มีพื้นฐานความรู้สามัญเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน เรียนอยู่ในกลุ่มเก่าอ่อน 1 คน และกลุ่มใหม่อ่อน 1 คน

ผู้ที่ไต่ระดับคะแนน F ทั้งสองด้านเป็นชราวาสทั้งสามคน และล้วนมีพื้นฐานความรู้
สามัญเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรียนอยู่ในกลุ่มใหม่อ่อน

ส่วนผู้ที่ไต่ระดับคะแนนทั้งสองด้านแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยคือ

สัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการได้	A	ฝึกสอนได้	B	จำนวน	2 คน
สัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการได้	B	ฝึกสอนได้	A	จำนวน	5 คน
สัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการได้	B	ฝึกสอนได้	C	จำนวน	8 คน
สัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการได้	C	ฝึกสอนได้	B	จำนวน	12 คน
สัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการได้	C	ฝึกสอนได้	D	จำนวน	8 คน
สัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการได้	D	ฝึกสอนได้	C	จำนวน	3 คน
สัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการได้	D	ฝึกสอนได้	F	จำนวน	2 คน
สัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการได้	F	ฝึกสอนได้	D	จำนวน	2 คน

ในจำนวน 42 คนนี้ นับว่ามีความสามารถระหว่างด้านวิชาการและด้านการฝึกสอน
ไม่แตกต่างกันมากนัก คือ แตกต่างกันเพียง 1 อันดับ คะแนนทั้งในทางสูงและต่ำกว่า

นอกจากนี้ เป็นจำนวนผู้รับการฝึกอบรมที่ไต่คะแนนทั้งสองด้านแตกต่างกันมาก คือ
แตกต่างกัน 2 ช่วงอันดับคะแนนทั้งในทางสูง กว้างและต่ำกว่า

สัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการได้	C	ฝึกสอนได้	A	จำนวน	2 คน
สัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการได้	D	ฝึกสอนได้	B	จำนวน	1 คน
สัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการได้	F	ฝึกสอนได้	B	จำนวน	1 คน
สัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการได้	F	ฝึกสอนได้	C	จำนวน	4 คน

รวมจำนวน 8 คน ซึ่งเป็นจำนวนเล็กน้อยคิดเป็นร้อยละ 10.00 ของจำนวนผู้รับ
การฝึกอบรมทั้งสิ้น จากการสังเกตและศึกษารายละเอียดระหว่างการฝึกอบรมเป็นระยะเวลา
2 เดือน ก่อนออกฝึกสอน ผู้ที่ได้ ด้านวิชาการ แต่ความสามารถในการสอนได้ B ซึ่ง
มี 1 คนนั้นเป็นชราวาส เฒ่าแก้ว มีพื้นฐานความรู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แต่ออกจากโรงเรียน
นานแล้ว และไม่เคยผ่านการอบรมหรือเกี่ยวข้องกับการใช้ทักษะในการอ่านและเขียนเลยหลัง
จากออกจากโรงเรียนแล้ว แต่เวลาออกฝึกสอนนั้นมีความขยันขันแข็งในการเตรียมการสอน ทำ

บันทึกการสอน ทำและใช้อุปกรณ์การสอนสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยัง เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์มี
บุคลิกภาพเวลาสอนทำให้บรรยากาศสนุกสนานและใช้กิจกรรมและ เพลงประกอบการสอน
ทำให้นักเรียนชอบและสนใจทเรียนอยู่เสมอ

ผู้ที่ได้ D คำนวณวิชาการ แต่ความสามารถในการสอนได้ B ซึ่งปี 1 คน
เป็นฆราวาส เขาเข้ามามีพื้นฐานความรู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไม่เคยผ่านการอบรม
หรือเกี่ยวข้องกับการใช้ทักษะภาษาไทยคำอ่านและ เขียนอีกเลยหลังจากออกจากโรงเรียนแล้ว
เวลาออกฝึกสอนมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับคนแรกที่ไคคะแนนวิชาการ D และไคคะแนนฝึก
สอน B แต่มีทักษะในการพูดและอ่านออกเสียงภาษาไทยได้ถูกต้องและชัดเจนดีมาก

ผู้ที่ได้ F คำนวณวิชาการ แต่ความสามารถในการสอนได้ C ซึ่งมีตัวกับ 4 คน
เป็นฆราวาสทั้ง 4 คน และล้วนมีพื้นฐานความรู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คนที่ 1 เป็น
ชาวเขาเผ่ามูเซอ คนที่ 2 เป็นชาวเขาเผ่าแมว คนที่ 3 เป็นชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง และ
คนที่ 4 เป็นชาวเขาเผ่าอีก้อ 2 คนแรกมีทักษะในการพูด อ่านและเขียนภาษาไทยไค้ดีมาก
เวลาสอนมีกิจกรรมและใช้ เพลงประกอบการสอนตาม โอกาสและ เนื้อหาในบทเรียนทำให้
บรรยากาศในห้องเรียนสนุกสนาน เด็กนักเรียนชอบ แต่เป็นคนมีอารมณ์ร้อนจนเฉียวทำโทษ
นักเรียนด้วยการ เข็มเป็นประจำ สำหรับ 2 คนหลังนั้นเป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียรในการ
สอนพอใช้ มีอารมณ์เย็น ใจดี แต่บุคลิกภาพไม่กล้าพูดหรือออกเสียงภาษาไทยไม่ชัดเจน

ข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการฝึกสอนของผู้รับการฝึกอบรมที่ผู้วิจัยได้พบเห็นมา ได้
แนะนำและเสนอแนะ เพื่อแก้ไข ให้ผู้รับการฝึกอบรมได้ไปปรับปรุงและแก้ไขตนเองระหว่าง
ฝึกสอนและก่อนที่จะออกไปปฏิบัติงานจริง ๆ แล้ว

นอกจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิผลทางด้านวิชาอ่าน
และเขียนภาษาไทย และความสามารถในการฝึกสอนตามที่ได้อภิปรายมาแล้วนั้น จากการ
คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างคะแนนทั้งสองดังกล่าว มีค่า .54 และ
มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นการสนับสนุนผลการจัดความสัมพันธ์ของคะแนนทั้งสองตาม
ตารางที่ 7 อีกทางหนึ่งด้วยแสดงว่าผู้รับการฝึกอบรมที่มีความสามารถหรือความรู้ทางด้าน
วิชาการ วิชา อ่านและเขียนภาษาไทย สูง ก็ย่อมมีความสามารถในการสอนสูงด้วย และ

ผู้ที่มีความสามารถหรือความรู้ในวิชาการวิชาอาบและเขียนภาษาไทย คำ ก็ย่อมมีความสามารถในการสอนคำควบ และมีบางส่วนที่ไม่เป็นไปตามนี้

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาครู เบื้องต้นและความสามารถในการฝึกสอน

จากการเปรียบเทียบการจัดอันดับคะแนนตามตารางที่ 8 ปรากฏผลดังนี้

ผู้ที่ได้อันดับคะแนน	A	ทั้งสองด้าน	จำนวน	3	คน
ผู้ที่ได้อันดับคะแนน	B	ทั้งสองด้าน	จำนวน	17	คน
ผู้ที่ได้อันดับคะแนน	C	ทั้งสองด้าน	จำนวน	14	คน
ผู้ที่ได้อันดับคะแนน	D	ทั้งสองด้าน	จำนวน	2	คน
ผู้ที่ได้อันดับคะแนน	F	ทั้งสองด้าน	จำนวน	1	คน

รวมผู้ที่ได้อันดับคะแนนทั้งสองด้านในวิชาครู เบื้องต้นและฝึกสอนจำนวน 37 คน นั้นหมายถึง จำนวนผู้รับการฝึกอบรมจำนวน 37 คน นี้มีความสามารถในวิชาครู เบื้องต้นสัมพันธ์กับการฝึกสอนดีมาก กล่าวคือผู้ที่มีความสามารถหรือความรู้ในด้านวิชาครู เบื้องต้นก็การสอนก็ยอมศิ้อย ในทำนองเดียวกันผู้ที่มีความสามารถหรือความรู้ในด้านวิชาครู เบื้องต้นไม่ดี การสอนก็ยอมไม่ศิ้อย

ผู้ที่ได้อันดับคะแนน A ทั้งสองด้านเป็นสามเฒ่า 2 รูป และฆราวาส 1 คน มีพื้นฐานความรู้สามัญเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 1 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 คน และทั้ง 3 คนเรียนอยู่ในกลุ่มใหม่เก่ง จากการสังเกตเป็นรายบุคคลตลอดระยะเวลาการฝึกอบรมเป็นเวลา 2 เดือนก่อนการออกฝึกสอน พบว่าเป็นผู้ที่มีความขยันขันแข็งสนใจการศึกษาเล่าเรียนสม่ำเสมอ มีความกระตือรือร้นอยากรู้อยากเรียนและมีความรับผิดชอบสูงต่องานที่ได้รับมอบหมาย และตลอดระยะเวลาการฝึกสอน ก็ได้พยายามทำตามข้อสงสัยหรือข้อเสนอนั้นๆ จากผู้ให้การฝึกอบรมเสมอ ๆ สนใจในการเตรียมการสอน บันทึกการสอนดีมาก และทำและใช้อุปกรณ์การสอนสม่ำเสมอ เวลาสอนใช้กิจกรรมหรือเพลงประกอบทำให้บรรยากาศในห้องเรียนสนุกสนานเด็กนักเรียนสนใจอยู่ในบทเรียนตลอดเวลา

ผู้ที่ได้อันดับคะแนน B ทั้งสองท่านเป็นภิกษุ 1 รูป สามเณร 4 รูป และฆราวาส 12 คน มีพื้นฐานความรู้สามัญเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 7 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 คน เรียนอยู่ในกลุ่มเก่าเก่ง 6 คน กลุ่มใหม่เก่ง 6 คน กลุ่มเก่าอ่อน 3 คน และกลุ่มใหม่อ่อน 1 คน

ผู้ที่ได้อันดับคะแนน C ทั้งสองท่านเป็นสามเณร 4 รูป ฆราวาส 10 คน พื้นฐานความรู้สามัญเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 8 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 5 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน เรียนอยู่ในกลุ่มเก่าเก่ง 4 คน กลุ่มใหม่เก่ง 4 คน กลุ่มเก่าอ่อน 2 คน และกลุ่มใหม่อ่อน 4 คน

ผู้ที่ได้อันดับคะแนน D ทั้งสองท่านเป็นภิกษุ 1 รูป ฆราวาส 1 คน มีพื้นฐานความรู้สามัญเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 1 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน เรียนอยู่ในกลุ่มเก่าอ่อน 1 คน และกลุ่มใหม่อ่อน 1 คน

ผู้ที่ได้อันดับคะแนน F ทั้งสองท่านเป็นฆราวาส มีพื้นฐานความรู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และเรียนอยู่ในกลุ่มใหม่อ่อน

ส่วนผู้ที่ได้อันดับคะแนนทั้งสองท่านแตกต่างกันไปเพียงเล็กน้อย คือ

สัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	A	ฝึกสอนได้	B	จำนวน	2 คน
สัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	B	ฝึกสอนได้	A	จำนวน	4 คน
สัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	B	ฝึกสอนได้	C	จำนวน	7 คน
สัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	C	ฝึกสอนได้	B	จำนวน	6 คน
สัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	C	ฝึกสอนได้	D	จำนวน	6 คน
สัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	D	ฝึกสอนได้	C	จำนวน	4 คน
สัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	D	ฝึกสอนได้	F	จำนวน	3 คน
สัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	F	ฝึกสอนได้	D	จำนวน	3 คน

ในจำนวน 35 คนนี้พบว่ามีความสามารถระหว่างสัมฤทธิ์ผลทางค่านวิชาครูเบื้องต้น และการฝึกสอนไม่แตกต่างกันมากนัก คือแตกต่างกันเพียง 1 อันดับคะแนนทั้งในทางสูงกว่า และต่ำกว่า

ต่อไปนี้เป็นจำนวนผู้รับการฝึกอบรมที่ได้อันดับคะแนนทั้งสองด้านแตกต่างกันมาก คือแตกต่างกัน 2 ช่วง อันดับคะแนนทั้งในทางสูงกว่าและต่ำกว่า

สัมฤทธิ์ผลทางค่านวิชาครูเบื้องต้นได้ B ฝึกสอนได้ D จำนวน 2 คน
สัมฤทธิ์ผลทางค่านวิชาครูเบื้องต้นได้ F ฝึกสอนได้ C จำนวน 3 คน

รวมจำนวน 5 คน ซึ่งเป็นจำนวนเล็กน้อยเป็นร้อยละ 6.25 ของจำนวนผู้รับการฝึกอบรมทั้งสิ้น จากการสังเกตและศึกษารายละเอียดระหว่างฝึกอบรมระยะเวลา 2 เดือนก่อนออกฝึกสอน ผู้ที่ใดคะแนน B ค่านวิชาครูเบื้องต้นและคะแนนความสามารถในการสอนได้ D ซึ่งด้วยกัน 2 คน และเป็นฆราวาสทั้ง 2 คน คนที่ 1 มีพื้นฐานความรู้สามัญเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และคนที่ 2 มีพื้นฐานความรู้สามัญเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คนแรกนั้นแม้ว่ามีพื้นฐานความรู้อยู่ในระดับปานกลางแต่ก็มีประสบการณ์ที่ต้องใช้ทักษะทางภาษาไทยทั้ง ฟัง พูด อ่านและเขียน อยู่เสมอ ๆ เนื่องจากเป็นลูกจ้างประจำอยู่ในศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จากการที่ได้ใช้ทักษะทางภาษาไทยอยู่เสมอ ๆ นี้เอง บอมนเป็นพื้นฐานที่จะทำให้เรียนรู้ในค่านวิชาครูอื่น ๆ รวมทั้งวิชาครูเบื้องต้นก็ด้วย สำหรับอีกคน ซึ่งมีพื้นฐานความรู้เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นั้นเป็นฆราวาสชาวพื้นราบและเพิ่งออกจากโรงเรียนได้ไม่กี่ปี จึงเป็นการแน่นอนว่าความรู้ทางค่านวิชาครูทั้ง 5 หมวดวิชาจะต้องดี ซึ่งมีผลให้การเรียนในวิชาครูเบื้องต้นเข้าใจดียิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามเมื่อถึงระยะเวลาในการฝึกสอนทั้งสองคนไม่ค่อยสนใจในการเตรียมการสอน และสอนไม่มีกิจกรรมหรืออุปกรณ์การสอน เลย อาจเป็นเพราะมีความมั่นใจว่าสอนได้เนื่องจากมีความรู้ทางค่านวิชาครูได้เปรียบคนอื่น ๆ มิหนำซ้ำยังไม่มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย เช่นขาดการฝึกสอนอยู่เสมอ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้ซักถาม แนะนำ ตลอดจนเสนอแนะวิธีการสอนต่าง ๆ ทุกครั้งที่ไปทำการนิเทศการสอน และก่อนที่จะไปปฏิบัติงานจริง ๆ ควบแล้ว

ผู้ที่ได้อันดับคะแนนวิชาครูเบื้องต้น F ความสามารถในการสอนได้ C ซึ่งมีจำนวน 3 คนนั้น จากการศึกษาประวัติส่วนตัวและจากการสังเกตเป็นนิรุกติ 1 รูป และ สรวัส 2 คน ทั้ง 3 คนล้วนมีพื้นฐานสามัญเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และเรียนอยู่ใน กลุ่มอ่อนจากศึกษาประวัติรายบุคคลและจากการสังเกตของผู้วิจัยตลอดระยะเวลาการฝึกอบรมพบว่าทั้ง 3 คน มีความสามารถในการเรียนวิชาการหมวดอื่น ๆ น้อยมากด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะในการใช้ภาษาไทยยังอ่อนมาก เป็นเพราะมีพื้นฐานความรู้เดิมต่ำและไม่มีโอกาสใช้หรือประสบการณ์ในการศึกษาเล่าเรียนเพิ่มเติมก่อนมารับการฝึกอบรม สำหรับการฝึกสอนนั้น เนื่องจากทั้ง 3 คนรู้ตัวเองว่ามีความรู้ความสามารถในทางวิชาการในหมวดต่าง ๆ ต่ำ และได้รับคำตักเตือนและเสนอแนะจากผู้วิจัยหลาย ๆ คนเสมอ ๆ ทุกคนจึงมีความพยายามและขยันหมั่นเพียรในการเตรียมการสอน บันทึกการสอน และทำอุปกรณ์การสอนสม่ำเสมอ ตลอดจนได้พยายามไต่ถาม ขอเสนอแนะจากผู้ให้การอบรมหลาย ๆ คน จึงทำให้สามารถสอนได้ดีพอปานกลาง และคาดว่าตามบุคคลประเภทนี้ไ้มีความรู้ความสามารถใน ด้านวิชาการในหมวดต่าง ๆ และวิชาครูเบื้องต้นดีขึ้นแล้ว เขาจะสามารถสอนได้ดีและเป็นครูที่ดีในอนาคตอย่างแน่นอน

นอกจากการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลทางด้านวิชาครูเบื้องต้นและความสามารถในการฝึกสอนตามที่ได้อภิปรายมาแล้วนั้น จากการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างคะแนนทั้งสองดังกล่าว มีค่า 0.61 มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นการสนับสนุนผลการจัดความสัมพันธ์ของคะแนนทั้งสองตามตารางที่ 8 อีกทางหนึ่งด้วย แสดงว่าผู้รับการฝึกอบรมที่มีความสามารถหรือความรู้ทางด้านวิชาครูเบื้องต้นสูง ก็ย่อมมีความสามารถในการสอนสูงด้วย และผู้ที่มีความรู้หรือความสามารถ ทางด้านวิชาครูเบื้องต้นต่ำก็ ย่อมมีความสามารถในการสอนต่ำด้วย และมีบางส่วนที่ไม่เป็นไปตามนี้

3. ประสิทธิภาพของการฝึกอบรม

3.1 ด้านวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย

เมื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบจากคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรม ปรากฏว่าวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย คะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบระหว่างผู้รับการฝึกอบรมกลุ่มเก่าและ

กลุ่มใหม่ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบระหว่างก่อนและหลังการฝึกอบรม ของผู้รับการฝึกอบรมทั้งหมด ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เช่นกัน

การที่ผลการทดสอบปรากฏผลออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะหลักสูตรพิเศษ หนังสือแบบเรียน คู่มือครู แบบทดสอบที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพดี และเที่ยงตรง จึงทำให้ผู้รับการฝึกอบรมทั้งหมดสามารถเรียนรู้ และตอบแบบทดสอบได้ถูกต้อง ได้คะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรม ไม่แตกต่างกันมากนัก นอกจากนี้อาจเป็นเพราะผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ที่อยู่แล้ว เพราะผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้อย่างต่ำจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเฉพาะผู้รับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ซึ่งมีจำนวน 50 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 62.50 ของผู้รับการฝึกอบรมทั้งหมด มีความรู้จบชั้นสูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้รับการฝึกอบรมอีกส่วนหนึ่งจำนวน 21 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 26.25 เป็นกษัตริย์สามเณร ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสนใจใฝ่หาความรู้ทางภาษาไทยสม่ำเสมออยู่แล้ว ดังนั้นอาจเป็นไปได้ว่า คะแนนผลการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมไม่แตกต่างกันเพราะผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้เกินระดับชั้นที่นำมาฝึกอบรม เพราะเนื้อหาวิชาที่ใช้ในการฝึกอบรมครั้งนี้ อยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 เท่านั้น แต่ผู้รับการฝึกอบรมจำนวนร้อยละ 37.50 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และจำนวน ร้อยละ 62.50 มีความรู้จบชั้นสูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.2 วิชาครูเบื้องต้น

เมื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบจากคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรมในวิชาครูเบื้องต้น คะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบระหว่างผู้รับการฝึกอบรมกลุ่มเก่าและกลุ่มใหม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

การที่ผลการทดสอบปรากฏผลออกมาเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มเก่า เป็นผู้ที่เคยผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว และมีประสบการณ์ในการสอนมาแล้วก่อนการฝึกอบรมในครั้งนี้ สามารถรู้ถึงหลักการสอนและหลักทฤษฎีต่าง ๆ ทางวิชาครูดีกว่าผู้รับการฝึกอบรมในกลุ่มใหม่ ๆ จึงเป็นสาเหตุให้คะแนนผลการทดสอบแตกต่างกันไปในทางที่ดีกว่ากลุ่มใหม่ ซึ่งไม่เคยผ่านการฝึกอบรม

และไม่เคยมีประสบการณ์ทางการสอนมาก่อนเลย

ส่วนคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบระหว่างก่อนและหลังการฝึกอบรม ของผู้รับการฝึกอบรมทั้งหมด ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจมีสาเหตุเกี่ยวกับวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย ตามที่โคกล่าวมาแล้วข้างต้น และยิ่งไปกว่านั้น คะแนนผลการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมวิชาครูเบื้องต้น ของผู้รับการฝึกอบรมทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์สูง จึงอาจเป็นไปได้ที่ทำให้คะแนนผลการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมวิชาครูเบื้องต้น ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังกล่าว

อย่างไรก็ตามจากการสังเกตด้านอื่น ๆ ของฝึกอบรม เป็นต้นว่าทักษะ ทักษะคติ และค่านิยม มีการพัฒนาของฝึกอบรมมาก ขอยกตัวอย่างบางตอนประกอบการอภิปรายดังต่อไปนี้คือ

ก. วิชาอ่านและเขียนภาษาไทย

1. ทักษะในการใช้ภาษาไทย

1.1 ทักษะการอ่าน ผู้รับการฝึกอบรมส่วนใหญ่สามารถอ่านประโยคข้อความ จากหนังสือแบบเรียนได้รวดเร็ว ถูกต้อง และชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นการพัฒนาขึ้นจากเมื่อเข้ารับการฝึกอบรมใหม่ ๆ

1.2 ทักษะการเขียน ผู้รับการฝึกอบรมสามารถเขียนตัวพจน์ชนะได้สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย อ่านง่าย เขียนได้รวดเร็ว และสวยงามตามแบบที่ผู้ให้การฝึกอบรมได้เสนอแนะ และสามารถเขียนบรรยายความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ให้คนอื่นเข้าใจ ในรูปของการเรียงความ บทความต่าง ๆ ลงในวารสารจตุรมาสสารซึ่งคณะผู้รับการฝึกอบรมได้จัดทำขึ้นขณะการฝึกอบรม นอกจากนี้ผู้รับการฝึกอบรมสามารถเขียนใบลา ผู้ให้การฝึกอบรมในโอกาสมีความจำเป็น โดยมีเนื้อหาสาระตรงตามเหตุผลและถูกต้องตามอักขระยิ่งขึ้นกว่าเดิม

2. ทักษะในความเข้าใจภาษา ทักษะในการอ่าน ผู้รับการฝึกอบรมสามารถอ่านหนังสือได้คล่องแคล่วรวดเร็ว สังเกตเห็นจากที่มีควมสนใจ อ่านหนังสือแบบเรียน หนังสือพิมพ์รายวัน วารสารและหนังสืออื่น ๆ ที่อยู่ในห้องสมุดชั่วคราว ซึ่งผู้วิจัยได้จัดตั้งขึ้นขณะฝึกอบรม

เพื่อความรู้ทางวิชาการ สารคดีบันเทิง และข่าวสารต่าง ๆ โดยมีผู้สนใจอ่านจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และสามารถสรุปข่าวสารต่าง ๆ ที่อ่านให้เพื่อน ๆ ทราบในทางคำพูดและการเขียน ซึ่งเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งในการเรียนการสอนวิชาอ่านและเขียนภาษาไทยขณะฝึกอบรม

3. ทักษะและค่านิยมต่าง ๆ ผู้รับการฝึกอบรมได้มองเห็นและเข้าใจถึงความสำคัญของภาษาไทยยิ่งขึ้น สังเกตได้จากการใช้ภาษาไทย พูด หรือสนทนากับเพื่อน ๆ เป็นประจำ และสนใจที่จะติดตามผู้ให้การฝึกอบรม เกี่ยวกับปัญหาและการแก้ไขปัญหาในการพูด การออกเสียง การอ่าน และการเขียนภาษาไทย ผู้รับการฝึกอบรมชื่อนาย คงดี ตาโละ เป็นชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง จากจังหวัดลำปาง นายสมเกียรติ แซ่ทาว ชาวเขาเผ่าแม้ว จากจังหวัดตาก นายอานแป๊ะ อยู่เปาะ ชาวเขาเผ่าอีกอ จากจังหวัดเชียงราย และนายชัยเลิศ แซ่วะ ชาวเขาเผ่าแม้ว จากจังหวัดแม่ฮ่องสอน และคนอื่น ๆ เป็นจำนวนหลายคน ได้ปรารภกับผู้วิจัยว่า มีความกตัญญู ความตั้งใจแน่วแน่ที่จะต้องฝึกพูด ฝึกอ่านภาษาไทย ให้คล่องแคล่ว ชัดเจน และถูกต้อง เพื่อที่นำความรู้ และทักษะทางภาษาไทยไปสอนเด็กชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ตามภาระและหน้าที่ของตนในอนาคต นอกจากนี้ผู้รับการฝึกอบรมส่วนมากมีความทะเยอทะยานที่จะพูด อ่าน และเขียนภาษาไทย ให้มีทักษะและความชำนาญเยี่ยงคนไทยในพื้นที่ราบ หรือนักศึกษาคณะคนไทยโดยทั่วไป ทั้งนี้เพื่อที่จะได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนในระดับสูงขึ้นอีก เพื่อที่จะได้ทำงานหรือประกอบอาชีพในหน่วยราชการอื่น ๆ เช่นเดียวกับคนไทยทั้งหลาย ครั้งหนึ่งผู้วิจัยได้มีโอกาสสนทนากับผู้รับการฝึกอบรม คือ นาย จอ แซ่สง เป็นชาวเขาเผ่าแม้ว จากจังหวัดเพชรบูรณ์ นายจันดี แดงสวาท เผ่ากะเหรี่ยง จากจังหวัดเชียงใหม่ นายสว่าง แสนไชย เผ่าแม้ว จากจังหวัดเชียงใหม่ นายไพฑูย์ แซ่โพ้ง เผ่าเย้า จากจังหวัดลำปาง และคนอื่น ๆ ทุกคนพูดว่ามีความภูมิใจ และดีใจที่เกิดมาเป็นคนไทย และมีความรักและหวงแหนประเทศไทยเป็นอย่างมาก และรู้สึกขอบคุณที่ทางราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนองค์กรระหว่างประเทศ เช่น ยูนิเซฟ ที่มีความห่วงใย และให้ความช่วยเหลือชาวเขาตลอดมา

ข. วิชาครูเบื้องต้น

ผู้รับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความเข้าใจถึงขั้นตอนในการเตรียม และบันทึกการ

สอนดีขึ้น สามารถทำและใช้อุปกรณ์การสอนในวิชาภาษาไทย ซึ่งมีอยู่มากมายหลายชนิด และสามารถที่จะ เลือกใช้อุปกรณ์แต่ละชนิดได้ตรงกับเนื้อหาวิชาที่จะสอนและเหมาะสมกับกิจกรรมในแต่ละตอนด้วย ในการทำอุปกรณ์การสอนประกอบวิชาภาษาไทยนี้ ผู้ให้การฝึกอบรมได้ใช้เวลาว่างในวันเสาร์ อาทิตย์ บางวัน หลังจากทำการเรียนการสอนในแบบเรียนแต่ละเล่มหรือแต่ละระดับชั้นเสร็จสิ้นลงแล้ว ผู้ให้การฝึกอบรมจะฝึกให้ผู้รับการฝึกอบรมจัดทำอุปกรณ์การสอนที่จะต้องใช้ในแบบเรียนแต่ละระดับชั้น ให้มีทักษะและความชำนาญในการทำ การนำไปใช้ยิ่งขึ้น และจากการฝึกสอนที่ผ่านมาแล้ว ผลงานการฝึกสอนของผู้รับการฝึกอบรมส่วนใหญ่เป็นการยืนยันว่าผู้รับการฝึกอบรมมีความเข้าใจในการทำและการใช้อุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี

การฝึกสอนซึ่งเป็นผลส่วนหนึ่งจากความเข้าใจในหลักจิตวิทยาเบื้องต้นเกี่ยวกับเด็ก ทัศนคติการเรียนการสอน หลักการสอน ตลอดจนหลักการศึกษารวมไป ซึ่งรวมอยู่ในหมวดวิชาครูเบื้องต้น นั้น ผู้รับการฝึกอบรมได้มีการพัฒนาในการสอนยิ่งขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับการสอนแบบจุลภาค (Micro-teaching) ที่มีขั้นตอนการฝึกอบรมก่อนการออกไปฝึกสอน หลักฐานที่จะยืนยันว่าผู้รับการฝึกอบรมได้มีความสามารถในการสอนหรือมีการพัฒนาในการสอนนั้นได้แก่ ภาพยนตร์ ซึ่งศาสตราจารย์อำเภอไพ สุจริตกุล หัวหน้าโครงการวิจัยนี้ ได้จัดทำเพื่อบันทึกการพัฒนาในการฝึกสอนของผู้รับการฝึกอบรมไว้ ผู้สนใจอาจขอชมได้ที่แผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือหลักฐานจากคำยืนยัน ของผู้ที่มีโอกาสได้ชมการฝึกสอนของผู้รับการฝึกอบรม ซึ่งได้แก่คณะอาจารย์ในแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บางท่าน หรือนิสิตปริญญาโทบางคนในแผนกวิชาเดียวกันนี้ ที่เรียนวิชา Field Study ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2517 ตลอดจนคณะอาจารย์แห่งวิทยาลัยครูเชียงใหม่ ลำปาง อุดรดิตถ์ ที่มีโอกาสได้เยี่ยมชมการฝึกสอนของผู้รับการฝึกอบรม ก็ย่อมจะยืนยันว่าผู้รับการฝึกอบรมมีความสามารถในการสอน ไม่แพ้ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์วิชาการศึกษาในวิทยาลัยครูทั่วไป

4. ความเข้าใจของผู้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเนื้อหาในหนังสือแบบเรียนภาษาไทย

ไทย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 11 จะเห็นว่าคะแนนมัชฌิมเลขคณิตของการประเมินผลเนื้อหาในแบบเรียนก่อนการฝึกสอนของกลุ่มใหม่ซึ่งมีจำนวนผู้รับการฝึกอบรม 42 คน เท่ากับ 93.34 คะแนน คะแนนมัชฌิมเลขคณิตของกลุ่มเก่าซึ่งมีจำนวนผู้รับการฝึกอบรม 38 คน เท่ากับ 95.95 คะแนน และคะแนนมัชฌิมเลขคณิตของกลุ่มใหม่และกลุ่มเก่ารวมกัน ซึ่งมีผู้รับการอบรมทั้งหมด 80 คน เท่ากับ 94.56 คะแนน จากคะแนนเต็ม 132 คะแนน และหลังการฝึกสอนแล้วคะแนนมัชฌิมเลขคณิตของกลุ่มใหม่เท่ากับ 103.95 คะแนน ของกลุ่มเก่าเท่ากับ 108.11 คะแนน และของกลุ่มเก่าและใหม่รวมกัน เท่ากับ 105.93 คะแนน จากคะแนนเต็ม 132 คะแนน เท่ากัน เมื่อนำคะแนนประเมินผลเนื้อหาในแบบเรียนครั้งแรกก่อนการฝึกสอนมาเปรียบเทียบกับคะแนนหลังการฝึกสอน จะเห็นว่าผลต่างของมัชฌิมเลขคณิตของกลุ่มใหม่เท่ากับ 10.64 ของกลุ่มเก่าเท่ากับ 12.16 และของกลุ่มใหม่และเก่ารวมกันเท่ากับ 11.37 แสดงว่าผู้รับการฝึกอบรมทั้งกลุ่มใหญ่ กลุ่มเก่า และทั้งกลุ่มใหม่และเก่ารวมกัน มีความเข้าใจในเนื้อหาในแบบเรียนหลังจากการฝึกสอนแล้วดีขึ้น และเมื่อนำคะแนนการประเมินผลเนื้อหาในแบบเรียนครั้งแรกและครั้งหลังมาทดสอบสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้โดยหาค่าอัตราส่วนวิกฤต (C.R) กลุ่มใหม่ได้ค่า t เท่ากับ 4.73 กลุ่มเก่าได้ค่า t เท่ากับ 4.22 และกลุ่มใหม่กลุ่มเก่ารวมกันได้ค่า t เท่ากับ 6.35 และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เห็นได้ชัดว่าผลการประเมินผลเนื้อหาในแบบเรียนก่อนและหลังการฝึกสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จึงสรุปได้ว่า ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถสมมติฐานข้อที่ 5

การที่ผลการทดสอบความเข้าใจในเนื้อหาในหนังสือแบบเรียนปรากฏออกมาเช่นนี้อาจเป็นเพราะขณะทำการฝึกสอนผู้รับการฝึกอบรมได้เตรียมการสอน ทำบันทึกการสอน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องศึกษาค้นคว้าเนื้อหาในแต่ละบทเรียน อย่างละเอียดและมีความเข้าใจตลอดจนในระยะเวลาดังกล่าว ผู้รับการฝึกอบรมได้พยายามไต่ถามปัญหาและข้อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในขณะที่ทำการฝึกสอน ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับความรู้และสาระสำคัญในเนื้อหาวิชาแต่ละบทเรียน อันจะทำให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ คีิ่งขึ้น จึงอาจ

สรุปได้ว่า การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมขณะทำการฝึกสอน ประสบการณ์ขณะทำการฝึกสอนและ
 คำเสนอแนะของผู้ให้การฝึกอบรมในขณะออกนิเทศการสอน มีส่วนที่จะทำให้คะแนนความเข้าใจ
 ในเนื้อหาวิชาในแบบเรียนของผู้รับการฝึกอบรมหลังการฝึกสอน สูงกว่าก่อนการออกฝึกสอน

5. ความมั่นใจของผู้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอนวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย
 จากผลการตอบแบบประเมินผลความเชื่อมั่นในการสอนของผู้รับการฝึกอบรมพบว่า
 ระดับพื้นฐานการศึกษาเดิมของผู้รับการฝึกอบรม ไม่มีอิทธิพลต่อการสอนได้หรือ "สอนไม่ได้"
 แต่อย่างใด ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 สภาพของผู้รับการฝึกอบรมไม่ว่าจะ
 เป็นฆราวาส หรือสมณเพศ จะไม่มีอิทธิพลต่อการ "สอนได้" หรือ "สอนไม่ได้" แต่อย่างใด
 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานข้อที่ 3 อีกประการหนึ่งกลุ่มของผู้รับการฝึกอบรม ไม่ว่าผู้รับการ
 ฝึกอบรมจะเคยผ่านการฝึกอบรมมาแล้วหรือไม่ก็ตาม จะไม่มีอิทธิพลต่อการ "สอนได้" หรือ
 "สอนไม่ได้" แต่อย่างใด ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานข้อที่ 4

นั่นคือผู้รับการฝึกอบรมทุกคนมีความมั่นใจว่าสามารถสอนบทเรียนที่เรียนไปแล้วได้
 เมื่อได้ใช้เทคนิควิธีการสอนวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย ตามโครงการฝึกอบรมครูช่วยสอน
 เด็กชาวเขา หนังสือแบบเรียน คู่มือครูใช้ประกอบแบบเรียนวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย แผน
 วิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย